

سوورەدی محەممەد لە مەدینە هاتۆتە خواری و بە (بسم‌الله) وە ۳۸ ئایەتە.

بە ناوی خوای بەخشەر و دل‌لاوین.

ئەو کەسانەى دژی خوا بوون و رینگای خویان لە خەلکی گرتبوو (خوا) کردەوێ کە یانی پووچەل کرد و لە نیوی بردن ﴿۱﴾ کەسانى کە برۆیان هیناوه و کاری چاکیان کردوو و بەم قورئانەیش کە راستە و حق و لە پەرورەندەیانەوه بۆ محەممەد بە خەلات هاتۆتە خواری برۆیان هیناوه: خوا کارە خراپەکانی بۆ پۆشین و کاروباری ژیانانی بۆ سامان دان ﴿۲﴾ ئەمە لەبەر ئەوەیە: ئەو کەسانەى کە خوانەناس بوون، بە دواى پووچ و باتل کەوتبوون و ئەوانەش کە برۆیان هینابوو پەپڕەبیان لە راستی و هەق کرد کە لە پەرورەینەریانەوه هاتوو، خوا بۆ خەلک بەم جۆرە نەزێلە دینیتەوه ﴿۳﴾ جا کاتى لە گەل خوانەناساندا (لە شەردا) پوو بەروو بن لە ملیان بدەن تا بە تەواوی تیکیان دەشکینى، و پچرپچر دەبن (دیلەکان) توند بەستەن، لە پاشان یا منەتیان لەسەر دابنن (و ئازادیان بکەن) یا بەر خۆین و بارمتەیان لى بستین تا جەنگ دواى دى، هەركاتى خوا بیوستبا خۆى تۆلەى لى دەستاندن، بەلام وىستى تا ئیوه بە یەكتر تاقى بکاتەوه و کەسانى کە لە رینگای خوادا کوژاون، کردەویان بە فیرۆ نابا ﴿۴﴾ بە زووی رینوینیان دەکا و و کاروباری ژیانان بۆ تەکووز دەکا و بۆیان سامان دەدا ﴿۵﴾ ئەوانە ئەباتە بەهەشت کە بۆتان ناسیندراوه و تاريفتان بۆ کراوه ﴿۶﴾ ئەى کەسانى کە برۆتان هیناوه! ئەگەر یارمەتى خوا بدەن خوايش یارمەتیتان دەدا و خۆراگرتان ئەکا تا نەبەزن ﴿۷﴾ کەسانى کە خوانەناس بوون، بە دەمەوه بکەون و تووشى نەگبەتى بن و لە نیو بچن و خوا کردەویانی لى پووچ و پووچەل کردوون ﴿۸﴾ ئەمە لەبەر ئەوەیە کە ئەوانە شتى کە خوا ناردوو یەتى پیمان ناخۆش بووه، خودایش کارەکانى ئەوانى لە نیو بردوو ﴿۹﴾ ئایا بە زهویدا نەگەراون تا بنوارن کە سەرەنجامى کەسانى کە بەر لەوانە بوون چلۆن بووه، خوا لە نیوی بردن و بۆ کافرانیس سەرەنجامىکى وا هەیه ﴿۱۰﴾ ئەمە لەبەر ئەوەیە خوا پشتیوان و یارمەتیدەرى کەسانىکە برۆیان هیناوه، بە راستی یار و پشتیوانى بۆ خوانەناسان نییه ﴿۱۱﴾

كەسانى كە برۆيان هیناوه و كارى چاكیان كرووه دەیانباته نیو بههشتى كە چۆمه ئاو به بن داره كانیدا دى و دەروا، ئەوانەى كە خوانەناس بوون لە دنیا لەزەت ئەبەن و هەرۆه كوو چوارپى و ئاژەل دەخۆن و دەلهوهرن، سەرەنجام جىيان نیو ئاگرە ﴿۱۲﴾ فرە باژپىرى وا هەبووه خەلكە كەى لە خەلكى باژپىرە كەى تۆ (شارى مەككە) ئەوەى تۆیان لى و دەرونا كە لىك بەگور و پرەپىتر بوون، قىرمان كروون، هىچ یارمە تىدە رىكیان نەبوو ﴿۱۳﴾ ئاخۆ كەسى كە لە پەرۆه رىتەرەوه بەلگەى رۆونى هەیه، وەكوو كەسىكە كرووهى خراپى بۆ رازىندراپتەوه و بە دووى هەوا و ئارەزووى خۆیان كەوتوون ﴿۱۴﴾ نەزىلە و پەسنى ئەو بەهەشتەى كە بەلینى بە خۆپارىزان دراوه چۆن چۆنىیە؟ چەندىن چۆمه ئاوى واى تىدايه ئاوه كەیان لىل و شلووى نابى و چەند رۆوبارى شىرى (پیدا دەروا) تامیان ناگۆردى و هەروا چەند چۆمى شەرابى پیا دەروا كە بۆ نۆشینه ران بەلەزەتە و چەن رۆوبارىش هەنگوینى پالۆتە هەن و بۆ بەهەشتىیان هەر جۆره ميوه بىكیش بخوازن لەوئ هەیه و لى خۆش بوونیش لە لایان پەرۆه رىتەیانەوه (ئاخۆ ئەم خۆپارىزانە وا لەم بەهەشتەدان) لنگەى ئەو كەسانەن كە بۆ هەمیشە لە نیو ئاگردان و ئاوى كۆلیوبان پى دەخورىندرىتەوه و هەمسو جەرگ و رىخۆلە و سىپە لاكیانى لەت و هەل و پەل كەردبى ﴿۱۵﴾ هەندى لەوانە گویت بۆ رادەگرن، بەلام كاتى لای تۆ دەروونه دەرى، لە كەسانى كە خوا زانستى پى داون (بەگالته دەپرسن و دەلین: ئایا ئەمە چى بوو كە ئىستا (ئەو پیاوه) دەپوت؟ ئەوانە كەسانىكەن كە خوا دل و دەروونى ئەوانى مۆر كرووه و لە هەوا و ئارەزووى خۆیان پەپەرەوى دەكەن (جا لەبەر ئەوه لە هىچ تىناگەن) ﴿۱۶﴾ كەسانى كە رىنۆین بوون خوا رىنۆینىیان زیاد دەكا و دەیانخاتە سەر راستەپى خۆپارىزى ﴿۱۷﴾ ئاخۆ ئەوان چاوه رۆانن كوتوپر و لەناكاو و هەرىستا رۆژى پەسلان رابى، خۆ ئىستا نیشانە كانى دەركەوتوون، وەختى سەلايشیان لى رابى ئامۆژگارى بوونیان كەلكى بۆیان چىسە ﴿۱۸﴾ بزانه بىجگە لە خوا خوداى تر نبیە، بۆ تاوانى خۆت و بۆ (تاوانى) پیاوان و ژنانى برۆادار داواى لىبوردن بكە، خوا خۆى چاك بە هەلگىر وەرگىرتان و بە جى و رپى هەمیشە بى ئیوه دەزانى ﴿۱۹﴾

کەسانی کە برۆیان هیناوه دەلین: بۆچ لە لایەن خواوە سوورەیهک ناییتە خوارەوه جا هەرکاتێ سوورەتییکی پتەو هاتوووە کە باسی خەزا و جەنگی کردوو، ئەوانە لە دلیاندا نەخۆشی هەیه دەبینی هەرەکوو کەسێ لە ترسی مردن تووشی فیداری هاتبی تەماشای تۆ دەکەن، مەرگ بۆ ئەوان باشتەرە ﴿۲۰﴾ (بۆ ئەوانە) بەرفەرمانی و قسە ی چاک وتن (یان بۆ باشتەرە) هەرەختیش خەزا بریار درا جا ئەگەر بەرانبەر بە خوا راست بن هەر بۆ خۆیان باشتەرە و خیری فرەترە ﴿۲۱﴾ ئاخۆ ئیوه ئەگەر بوونە فەرمانرەوای کاری خەلک لە زەویدا خرابە و ئیفساد دەکەن و پیوەندی خزمایەتیتان دەبرن ﴿۲۲﴾ ئەمانە کەسانێکن خوا لەعنەتی لێ کردوون (و لە پەحمەتی خۆی بەری کردوون)، جا کەر و کویری کردوون ﴿۲۳﴾ ئاخۆ بیر لەم قورئانە ناکەنەوه و بۆی رانامینن یا دل و دەروونیان بەسراوه و گالە دراوه ﴿۲۴﴾ ئەوانە لە دەوی پروون بوونەوهی هەق بۆیان، گەرانهوه سەر ناحەقی و لارییی خۆیان، شەیتان کردەوهیانی لەبەر شیرین کردوون و ئەوانی بە ئارەزووی درێژ هیشتۆتەوه ﴿۲۵﴾ ئەمە لەبەر ئەوهیه چونکا ئەوانە، بەو کەسانە لە حەزیان لەو شتە نەبووه کە خوا ناردووێتە خوار، وتوویانە: ئیمە لە هەندێ لە کارەکاندا فەرمانبەری ئیوه دەکەین، خوایش بە رازیان دەزانێ و ئاکاداره ﴿۲۶﴾ جا دەبێ چلۆن بن کاتێ مەلاییکەتەکان بیانمرینن لە روخسار و پشتەوهیان دەسرهوینن ﴿۲۷﴾ ئەمە لەبەر ئەوهیه کە ئەوان وەشوین شتیکی وا کەوتبوون خوی توورە کردبوو و بە رەزای خوا رازی نەبوون جا خودایش کاری ئەوانی بۆچ و بێ ئاکام کردوو و تیا بردوو ﴿۲۸﴾ ئایا کەسانی کە غەرەز و نەخۆشی لە دلیاندا به گومانیان وایه، خۆرک و کینهیان ئاشکرا ناکا ﴿۲۹﴾

ئەگەر بمانهوى ئەوانه به تو نيشان ئەدهين تا به سه روديمه نيان ئەوانه بناسى بى گومان به راويژ و دراوى دەم و شيوهى ئاخاوتنيان ئەوان دەناسى، خوا به کرده وەتان دەزانى ﴿٣٠﴾ ئيوه تاقي دەكەينهوه تا تىكۆشه ران (خەزاكەران) و تابشتەهينەرانتان بناسين (و ئاشكرايان بکەين) و دەنگ و باستان تاقي بکەينهوه (نوچه تان به راورد بکەين) ﴿٣١﴾ ئەو کەسانەى خوانە ناس بوون و خەلکيان له ريگاي خوا گيپرايه وه؛ دواى روون بوونه وهى ريگاي ههق و پرگار بوونيش بويان، (هيشتا) دژايه تيبان له گەل پيغه مبه ردا کردبوو؛ دياره هيج کاتى ناتوان کە مترین زياني به خوا بگەيبن، بهم زووانه يش کاره کانبان پوچه ل دەکەين و ئاکامه کەى تيا ئەبەين ﴿٣٢﴾ ئەى کەسانى کە پرواتان هيناوه! له خوا ئيتاعهت بکەن و له پيغه مبه رى په پرهوى بکەن، کاره کانتان به تاوان کردن پوچه ل و باتل مه کەنه وه ﴿٣٣﴾ کەسانى کە له خوا به حاشا بوون و ريگاي خوايان به ستووه، له پاشان به بى دىنى مردن خوا لىيان خوش نايى ﴿٣٤﴾ سستى مه کەن و دوژمن بو ناستى بانگ مه کەن له حالى کدا ئيوه به رزتر (و به هيزتر)، خوا له گەلتانه و له پاداشى کارتەن کەم ناکاته وه (و به تەنيا به جيتان نايه لى) ﴿٣٥﴾ ژيانى ئەم دنيايه تەنيا کايه و خو خەريک کردنه ئەگەر پروا بينن و خو پاريز بن، پاداشى خوتان ئەداتى، و (له راست ئەوه) مال و دراو له ئيوه ناخوازي ﴿٣٦﴾ هەر چەند زۆر به قيرسيچمەيى و به چه قيش داواى مالىکتان لى بکا، رژدى دەکەن و رق و قينتان دەردەخا ﴿٣٧﴾ ئاگادار بن بانگ دەکرين تا له ريگاي خوادا به خشش بکەن، جا هەندى له ئيوه رژدى و به خيلى دەکەن و هەرکە سيش رژدى دەکا رژدى و به خيلى له گەل خوئى دەکا (و زياني له خوئى داوه) و خوا بى نيازه و هەر ئيوه ن ژار و به له نگاز و بيچاره و نيازتان هەيه و ئەگەر پشتيشى تى بکەن چينيکى تر به ئيوه دەگۆرپته وه کە له ئيوه نه چن ﴿٣٨﴾